

FACULTY OF LANGUAGES

SYLLABUS

FOR

B.A. (HONS. SCHOOL) PUNJABI (CBEGS)

EXAMINATION: 2019-2020

GURU NANAK DEV UNIVERSITY AMRITSAR

- Note:**
- (i) Copy rights are reserved.
Nobody is allowed to print it in any form.
Defaulters will be prosecuted.

 - (ii) Subject to change in the syllabi at any time.
Please visit the University website time to time.

ਬੀ.ਏ.(ਆਨਰਜ਼ ਸਕੂਲ) ਪੰਜਾਬੀ

ਸਮੇਸਟਰ ਪਹਿਲਾ

ਕੋਰਸ ਕੋਡ	ਕੋਰਸ ਦਾ ਨਾਮ	ਕਰੈਡਿਟ
PBL 101	ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ- I (C)	4-0-0
PBL 104	ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਤੇ ਰੰਗਮੰਚ (C)	4-0-0
PBL 109	ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ (C)	4-0-0
PBL 110	ਕੰਪਿਊਟਰ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ (C)	4-0-0
ENL 102	ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ (C)	4-0-0
HSL 111	ਇਤਿਹਾਸ : ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (1469-1708) (C)	4-0-0
SOA-101	** Drug Abuse: Problem, Management and Prevention (Compulsory ID Course)	3-0-0

Note:- **Student can opt this Paper whether in 1st or 2nd Semester.

ਸਮੇਸਟਰ ਦੂਜਾ

ਕੋਰਸ ਕੋਡ	ਕੋਰਸ ਦਾ ਨਾਮ	ਕਰੈਡਿਟ
PBL 105	ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ- II (C)	4-0-0
PBL 106	ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ (C)	4-0-0
PBL 107	ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ (C)	4-0-0
PBL 108	ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ- I (C)	4-0-0
HSL 112	ਇਤਿਹਾਸ : ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (1708-1849) (C)	4-0-0
ENL 152	ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ (C)	4-0-0
SOA-101	** Drug Abuse: Problem, Management and Prevention (Compulsory ID Course)	3-0-0
	ID Course	4-0-0

Note:- **Student can opt this Paper whether in 1st or 2nd Semester.

ਸਮੇਸਟਰ ਤੀਜਾ

ਕੋਰਸ ਕੋਡ	ਕੋਰਸ ਦਾ ਨਾਮ	ਕਰੈਡਿਟ
PBL 202	ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ (C)	4-0-0
PBL 203	ਪੰਜਾਬੀ ਧੁਨੀ ਵਿਉਂਤ ਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਔਰਥੋਗਰਾਫੀ (C)	4-0-0
PBL 204	ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ- II (C)	4-0-0
ENL 202	ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ (C)	4-0-0
ESL 220	Environmental Studies (C) (Compulsory ID Course)	4-0-0
PBL 211	ਸੋਸ਼ਿਆਲੋਜੀ (C)	4-0-0
SOA-101	Drug Abuse: Problem, Management and Prevention (Compulsory Paper) (Only for those students who have not studied this paper in Semester I or II)	3-0-0
	ID Course	4-0-0

ਸਮੈਸਟਰ ਚੌਥਾ

ਕੋਰਸ ਕੋਡ	ਕੋਰਸ ਦਾ ਨਾਮ	ਕਰੈਡਿਟ
PBL 205	ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਨ (C)	4-0-0
PBL 206	ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ (C)	4-0-0
PBL 208	ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ-III (C)	4-0-0
ENL 252	ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ (C)	4-0-0
PBL 212	ਸੋਸ਼ਿਆਲੋਜੀ (C)	4-0-0
SOA-101	Drug Abuse: Problem, Management and Prevention (Compulsory Paper) (Only for those students who have not studied this paper in Semester I or II)	3-0-0
	ID Course	4-0-0

ਸਮੈਸਟਰ ਪੰਜਵਾਂ

ਕੋਰਸ ਕੋਡ	ਕੋਰਸ ਦਾ ਨਾਮ	ਕਰੈਡਿਟ
PBL 301	ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ	4-0-0
PBL 302	ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ-I	4-0-0
PBL 303	ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ-I	4-0-0
PBL 304	ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ	4-0-0
PBL 305	ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ-I	4-0-0
HSL 311	ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (1849-1919)	3-0-0
PBL 311	ਸੋਸ਼ਿਆਲੋਜੀ	3-0-0
	ID Course	4-0-0

ਸਮੈਸਟਰ ਛੇਵਾਂ

ਕੋਰਸ ਕੋਡ	ਕੋਰਸ ਦਾ ਨਾਮ	ਕਰੈਡਿਟ
PBL 306	ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ-II	4-0-0
PBL 307	ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ-II	4-0-0
PBL 308	ਕਿੱਸਾ ਤੇ ਬੀਰ ਕਾਵਿ	4-0-0
PBL 309	ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ	4-0-0
PBL 310	ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ-II	4-0-0
HSL 312	ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (1919-1966)	3-0-0
PBL 312	ਸੋਸ਼ਿਆਲੋਜੀ	3-0-0
	ID Course	4-0-0

NOTE:- PSL-053 ID Course Human Rights & Constitutional Duties (Compulsory Paper). Students can opt. this paper in any semester except the 1st Semester. This ID Paper is one of the total ID Papers of this course.

ਬੀ.ਏ. (ਆਨਰਜ਼ ਸਕੂਲ) ਪੰਜਾਬੀ
ਸਿਮੈਸਟਰ ਪਹਿਲਾ
PBL 101: ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ - I

ਕਰੈਡਿਟ 4-0-0
ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 80

Mid Semester Examination: 20% weightage

End Semester Examination: 80% weightage

Instructions for the Paper Setters:-

Eight questions of equal marks (Specified in the syllabus) are to be set, two in each of the four Sections (A-D). Questions may be subdivided into parts (not exceeding four). Candidates are required to attempt five questions, selecting at least one question from each Section. The fifth question may be attempted from any Section.

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਏ

ਕਵਿਤਾ : ਸਿੱਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਬੀ

ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ : ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਸੀ

ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ : ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਡੀ

ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ ਰੂਪ

ਯੂਨਿਟ ਤੇ ਥੀਮ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਏ

- ੳ. ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ
- ਅ. ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਤੱਤ
- ੲ. ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਜਨ
- ਸ. ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਵਾਰਤਕ : ਅੰਤਰ-ਨਿਖੇੜ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਬੀ

- ੳ. ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ
- ਅ. ਰਹੱਸਵਾਦੀ, ਯਥਾਰਥਵਾਦੀ
- ੲ. ਰੁਮਾਂਸਵਾਦੀ, ਅਸਤਿਤ੍ਵਵਾਦੀ
- ਸ. ਪ੍ਰਗਤੀਵਾਦੀ, ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ੀਲ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਸੀ

- ੳ. ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ : ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ
- ਅ. 1960 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਕਵਿਤਾ
- ੲ. 1960 ਈ. ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਕਵਿਤਾ
- ਸ. ਵਰਤਮਾਨ ਰੁਝਾਨ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਡੀ

- ੳ. ਮੁਕਤ ਕਾਵਿ
- ਅ. ਗੀਤ ਕਾਵਿ
- ੲ. ਗਜ਼ਲ
- ਸ. ਲੰਮੀ ਕਵਿਤਾ

ਬੀ.ਏ. (ਆਨਰਜ਼ ਸਕੂਲ) ਪੰਜਾਬੀ
ਸਮੈਸਟਰ ਪਹਿਲਾ
PBL 104: ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਤੇ ਰੰਗਮੰਚ

ਕਰੈਡਿਟ 4-0-0
ਕੁੱਲ ਅੰਕ: 80

Mid Semester Examination: 20% weightage

End Semester Examination: 80% weightage

Instructions for the Paper Setters:-

Eight questions of equal marks (Specified in the syllabus) are to be set, two in each of the four Sections (A-D). Questions may be subdivided into parts (not exceeding four). Candidates are required to attempt five questions, selecting at least one question from each Section. The fifth question may be attempted from any Section.

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਏ

ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ : ਸਿਧਾਂਤ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਬੀ

ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ : ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਸੀ

ਮੰਚ ਘਰ : (ਸੰਪਾ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਧੀਰ, ਹਿਰਦੇਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੋਗਲ)

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਡੀ

ਕੱਲਰ : ਸਵਰਾਜ ਬੀਰ

ਯੂਨਿਟ ਤੇ ਥੀਮ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਏ

- ੳ. ਨਾਟਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ
- ਅ. ਨਾਟਕ ਦੇ ਤੱਤ
- ੲ. ਨਾਟਕ ਤੇ ਰੰਗਮੰਚ
- ਸ. ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਇਕਾਂਗੀ : ਅੰਤਰ-ਨਿਖੇੜ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਬੀ

- ੳ. ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ : ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ
- ਅ. ਮੁੱਢਲਾ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ
- ੲ. ਵਿਕਾਸ ਪੜਾਅ
- ਸ. ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ, ਵਰਤਮਾਨ ਰੁਝਾਨ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਸੀ

- ੳ. ਮੰਚ ਘਰ : ਇਕਾਂਗੀਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ
- ਅ. ਮੰਚ ਘਰ : ਪਾਤਰ ਪ੍ਰਬੰਧ
- ੲ. ਮੰਚ ਘਰ : ਰੰਗਮੰਚ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ
- ਸ. ਮੰਚ ਘਰ : ਕਲਾਤਮਕ ਜੁਗਤਾਂ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਡੀ

- ੳ. ਸਵਰਾਜਬੀਰ : ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ
- ਅ. ਕੱਲਰ : ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ
- ੲ. ਕੱਲਰ : ਪਾਤਰ ਪ੍ਰਬੰਧ
- ਸ. ਕੱਲਰ : ਕਲਾਤਮਕ ਜੁਗਤਾਂ

ਬੀ.ਏ.(ਆਨਰਜ਼ ਸਕੂਲ) ਪੰਜਾਬੀ
ਸਮੈਸਟਰ ਪਹਿਲਾ

PBL 109: ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ

ਕਰੈਡਿਟ 4-0-0
ਕੁੱਲ ਅੰਕ: 80

Mid Semester Examination: 20% weightage

End Semester Examination: 80% weightage

Instructions for the Paper Setters:-

Eight questions of equal marks (Specified in the syllabus) are to be set, two in each of the four Sections (A-D). Questions may be subdivided into parts (not exceeding four). Candidates are required to attempt five questions, selecting at least one question from each Section. The fifth question may be attempted from any Section.

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਏ

ਨਾਵਲ : ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਬੀ

ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ : ਉਦਭਵ ਤੇ ਵਿਕਾਸ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਸੀ

ਤੂਤਾਂ ਵਾਲਾ ਖੂਹ : ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਸੀਤਲ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਡੀ

ਏਹੁ ਹਮਾਰਾ ਜੀਵਣਾ : ਦਲੀਪ ਕੌਰ ਟਿਵਾਣਾ

ਯੂਨਿਟ ਤੇ ਥੀਮ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਏ

ੳ. ਨਾਵਲ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ

ਅ. ਨਾਵਲ : ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ

ੲ. ਨਾਵਲ : ਤੰਤ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਬੀ

ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ : ਉਦਭਵ ਤੇ ਵਿਕਾਸ

ੳ. ਮੁੱਢਲਾ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ

ਅ. ਵਿਕਾਸ ਪੜਾਅ

ੲ. ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ

ਸ. ਵਰਤਮਾਨ ਰੁਝਾਨ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਸੀ

ੳ. ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਸੀਤਲ : ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ

ਅ. ਤੂਤਾਂ ਵਾਲਾ ਖੂਹ : ਵਿਸ਼ਾਗਤ ਅਧਿਐਨ

ੲ. ਤੂਤਾਂ ਵਾਲਾ ਖੂਹ : ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ

ਸ. ਤੂਤਾਂ ਵਾਲਾ ਖੂਹ : ਪਾਤਰ ਚਿਤਰਨ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਡੀ

ੳ. ਦਲੀਪ ਕੌਰ ਟਿਵਾਣਾ : ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ

ਅ. ਏਹੁ ਹਮਾਰਾ ਜੀਵਣਾ : ਵਿਸ਼ਾਗਤ ਅਧਿਐਨ

ੲ. ਏਹੁ ਹਮਾਰਾ ਜੀਵਣਾ : ਕਲਾਤਮਕ ਜੁਗਤਾਂ

ਸ. ਏਹੁ ਹਮਾਰਾ ਜੀਵਣਾ : ਪਾਤਰ ਚਿਤਰਨ

ਬੀ.ਏ.(ਆਨਰਜ਼ ਸਕੂਲ) ਪੰਜਾਬੀ
ਸਮੈਸਟਰ ਪਹਿਲਾ

PBL 110: FUNDAMENTALS OF COMPUTER APPLICATIONS

4-0-0

Mid Semester Examination: 20% weightage

End Semester Examination: 80% weightage

Instructions for the Paper Setters:-

Eight questions of equal marks (Specified in the syllabus) are to be set, two in each of the four Sections (A-D). Questions may be subdivided into parts (not exceeding four). Candidates are required to attempt five questions, selecting at least one question from each Section. The fifth question may be attempted from any Section.

SECTION-A

Introduction to Computer: Definition of Computer, Computer system characteristics, Applications, **Parts of Computer** - Input unit & Output unit, Data storage devices, **Hardware** – CPU, Memory, Input devices & Output devices, **Software** – Operation system (DOS, windows 95/98), application software

SECTION-B

Word Basics: Getting started with word (opening, editing, cut, copy, paste, replacing), File utilities (search, deletion, saving, printing), **Find and Replace** – to find and change text, to check spelling.

SECTION-C

Power Point Basics: Presentation – template, slide-slide master, View (slide, outline view), Objects (object-selection), **Working with Presentation:** To start presentation, to close presentation, to save presentation, to create menu slide, to delete a slide.

SECTION-D

Punjabi language and Computer: Importance of typing, Punjabi font technology (Unicode), Font converter, Keyboard layout - phonetic keyboard, Remington keyboard, In script keyboard, **Punjabi language and Internet:** e-block, e-newspaper, Wikipedia.

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾ :

1. ਸੀ.ਪੀ. ਕੰਬੇਜ, ਕੰਪਿਊਟਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਯੂਨਾਸਟਾਰ ਬੁਕਸ, ਚਡਾਗੜ੍ਹ, 2010
2. ਦਿਲਰਾਜ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਦਾ ਯੋਗਤਾਵਾ, ਯੂਨਾਸਟਾਰ ਬੁਕਸ, ਚਡਾਗੜ੍ਹ ।

ਬੀ.ਏ.(ਆਨਰਜ਼ ਸਕੂਲ) ਪੰਜਾਬੀ
ਸਮੈਸਟਰ ਪਹਿਲਾ

ENL-102: English (Grammar and Communication)

Credit: 3-0-0

Mid Semester Examination: 20% weightage

End Semester Examination: 80% weightage

Instructions for the Paper Setters:-

Eight questions of equal marks (Specified in the syllabus) are to be set, two in each of the four Sections (A-D). Questions may be subdivided into parts (not exceeding four). Candidates are required to attempt five questions, selecting at least one question from each Section. The fifth question may be attempted from any Section.

Text Book Prescribed: *Functional Grammar and Spoken and Written Communication in English* by B.K. Dass. Orient Longman (2006).

SECTION-A

(Grammar)

- (a) Articles
- (b) Verbs
- (c) Tenses
- (d) Direct and Indirect Speech

SECTION-B

(Pronunciation)

- (a) The Sounds of English
- (b) Consonants
- (c) Vowels
- (d) Stress and Intonation

SECTION-C

Reading Comprehension

SECTION-D

(Written Communication)

- (a) Paragraph writing
- (b) Letter writing
- (c) Report writing

Proposed Readings:

1. *The Living English Structure* by W. Stennard Allen.
2. *The Student's Companion* by Wilfred D. Best
3. *A Text Book of English Grammar and Composition* by Wren and Martin (S. Chand and Company).

ਬੀ.ਏ. (ਆਨਰਜ਼ ਸਕੂਲ) ਪੰਜਾਬੀ
ਸਮੈਸਟਰ ਪਹਿਲਾ

HSL 111 ਇਤਿਹਾਸ-ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (1469-1708)

4-0-0-0

Mid Semester Examination: 20% weightage

End Semester Examination: 80% weightage

Instructions for the Paper Setters:-

Eight questions of equal marks (Specified in the syllabus) are to be set, two in each of the four Sections (A-D). Questions may be subdivided into parts (not exceeding four). Candidates are required to attempt five questions, selecting at least one question from each Section. The fifth question may be attempted from any Section.

SECTION-A

- (1) ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਉਦਾਸੀਆਂ।
- (2) ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਨਿਵਾਸ।
- (3) ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ।

SECTION-B

- (1) ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਦਾ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਉਭਾਰ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿਚ ਯੋਗਦਾਨ।
- (2) ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਤੇ ਗੁਰੂ ਅਰਜੁਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਉਭਾਰ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿਚ ਯੋਗਦਾਨ।
- (3) ਗੁਰੂ ਅਰਜੁਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਧਾਰਮਿਕ ਨੀਤੀ।

SECTION-C

- (1) ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਰਾਏ ਜੀ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਦਾ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਉਭਾਰ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿਚ ਯੋਗਦਾਨ।
- (2) ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੀਆਂ ਯਾਤਰਾਵਾਂ ਤੇ ਸ਼ਹੀਦੀ।
- (3) ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਪੂਰਵ-ਖ਼ਾਲਸਾ ਕਾਲ (1675-1699)

SECTION-D

- (1) ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਸਾਜਣਾ।
- (2) ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਖ਼ਤਰ-ਖ਼ਾਲਸਾ ਕਾਲ (1699-1708)
- (3) ਬੰਦਾ ਬਹਾਦਰ ਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਜੀਵਨ।

Suggested Reading:-

1. Fauja Singh (ed.), *History of Punjab, Vol, III Punjabi University, Patiala, 1987*
2. Grewal, J.S., *The Sikhs of the Punjab, Cup, Cambridge, 1991*
3. Khushwant Singh, *A History of the Sikhs, Vol. I, OUP, New Delhi, 1990*
4. Kirpal Singh (ed.), *History and Culture of the Punjab, Part-ii, Punjabi University, Patiala, 1990.*

ਬੀ.ਏ. (ਆਨਰਜ਼ ਸਕੂਲ) ਪੰਜਾਬੀ
ਸਮੈਸਟਰ ਪਹਿਲਾ

**DRUG ABUSE: PROBLEM, MANAGEMENT AND PREVENTION
(COMPULSORY ID COURSE)**

(Student can opt this Paper in 1st or 2nd Semester)

SOA-101: PROBLEM OF DRUG ABUSE

Time: 3 Hours

**Credit 3-0-0
Marks: 100**

Mid Semester Examination: 20% weightage

End Semester Examination: 80% weightage

Instructions for the Paper Setters:-

Eight questions of equal marks (Specified in the syllabus) are to be set, two in each of the four Sections (A-D). Questions may be subdivided into parts (not exceeding four). Candidates are required to attempt five questions, selecting at least one question from each Section. The fifth question may be attempted from any Section.

SECTION-A

Meaning of Drug Abuse:

- i. Meaning, Nature and Extent of Drug Abuse in India and Punjab.
- ii. Consequences of Drug Abuse for:

Individual	:	Education, Employment, Income.
Family	:	Violence.
Society	:	Crime.
Nation	:	Law and Order problem.

SECTION-B

Management of Drug Abuse:

- i. Medical Management: Medication for treatment and to reduce withdrawal effects.
- ii. Psychiatric Management: Counselling, Behavioural and Cognitive therapy.
- iii. Social Management: Family, Group therapy and Environmental Intervention.

SECTION-C

Prevention of Drug Abuse:

- i. Role of family: Parent child relationship, Family support, Supervision, Shaping values, Active Scrutiny.
- ii. School: Counselling, Teacher as role-model. Parent-teacher-Health Professional Coordination, Random testing on students.

SECTION-D

Controlling Drug Abuse:

- i. Media: Restraint on advertisements of drugs, advertisements on bad effects of drugs, Publicity and media, Campaigns against drug abuse, Educational and awareness program
- ii. Legislation: NDPs act, Statutory warnings, Policing of Borders, Checking Supply/Smuggling of Drugs, Strict enforcement of laws, Time bound trials.

References:-

1. Ahuja, Ram (2003), *Social Problems in India*, Rawat Publication, Jaipur.
2. Extent, Pattern and Trend of Drug Use in India, Ministry of Social Justice and Empowerment, Government of India, 2004.
3. Inciardi, J.A. 1981. *The Drug Crime Connection*. Beverly Hills: Sage Publications.
4. Kapoor. T. (1985) *Drug epidemic among Indian Youth*, New Delhi: Mittal Pub.
5. Kessel, Neil and Henry Walton. 1982, *Alcoholism. Harmond Worth*: Penguin Books.
6. Modi, Ishwar and Modi, Shalini (1997) *Drugs: Addiction and Prevention*, Jaipur: Rawat Publication.
7. National Household Survey of Alcohol and Drug abuse. (2003) New Delhi, Clinical Epidemiological Unit, All India Institute of Medical Sciences, 2004.
8. Ross Coomber and Others. 2013, *Key Concept in Drugs and Society*. New Delhi: Sage Publications.
9. Sain, Bhim 1991, *Drug Addiction Alcoholism, Smoking obscenity* New Delhi: Mittal Publications.
10. Sandhu, Ranvinder Singh, 2009, *Drug Addiction in Punjab: A Sociological Study*. Amritsar: Guru Nanak Dev University.
11. Singh, Chandra Paul 2000. *Alcohol and Dependence among Industrial Workers*: Delhi: Shipra.
12. Sussman, S and Ames, S.L. (2008). *Drug Abuse: Concepts, Prevention and Cessation*, Cambridge University Press.
13. Verma, P.S. 2017, “*Punjab’s Drug Problem: Contours and Characterstics*”, Economic and Political Weekly, Vol. LII, No. 3, P.P. 40-43.
14. World Drug Report 2016, United Nations office of Drug and Crime.
15. World Drug Report 2017, United Nations office of Drug and Crime.

ਬੀ.ਏ.(ਆਨਰਜ਼ ਸਕੂਲ) ਪੰਜਾਬੀ
ਸਮੇਸਟਰ ਦੂਜਾ

PBL 105: ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ-II

ਕਰੈਡਿਟ 4-0-0

ਕੁੱਲ ਅੰਕ: 80

Mid Semester Examination: 20% weightage

End Semester Examination: 80% weightage

Instructions for the Paper Setters:-

Eight questions of equal marks (Specified in the syllabus) are to be set, two in each of the four Sections (A-D). Questions may be subdivided into parts (not exceeding four). Candidates are required to attempt five questions, selecting at least one question from each Section. The fifth question may be attempted from any Section.

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਏ

ਨਵਾਂ ਜਹਾਨ : ਧਨੀ ਰਾਮ ਚਾੜ੍ਹਕ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਬੀ

ਸਾਵੇ ਪੱਤਰ : ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਸੀ

ਜੁਗਨੂੰ ਦੀਵਾ ਤੇ ਦਰਿਆ : ਜਗਤਾਰ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਡੀ

ਕਾਵਿ-ਕੀਰਤੀ : (ਸੰਪਾ.) ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ

ਯੂਨਿਟ ਤੇ ਥੀਮ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਏ

ੳ. ਧਨੀ ਰਾਮ ਚਾੜ੍ਹਕ : ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ

ਅ. ਨਵਾਂ ਜਹਾਨ : ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ

ੲ. ਨਵਾਂ ਜਹਾਨ : ਕਲਾ ਪੱਖ

ਸ. ਨਵਾਂ ਜਹਾਨ : ਜੀਵਨ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਬੀ

ੳ. ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ : ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ

ਅ. ਸਾਵੇ ਪੱਤਰ : ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ

ੲ. ਸਾਵੇ ਪੱਤਰ : ਕਲਾਤਮਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ

ਸ. ਸਾਵੇ ਪੱਤਰ : ਜੀਵਨ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਸੀ

ੳ. ਜਗਤਾਰ : ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ

ਅ. ਜੁਗਨੂੰ ਦੀਵਾ ਅਤੇ ਦਰਿਆ : ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ

ੲ. ਜੁਗਨੂੰ ਦੀਵਾ ਅਤੇ ਦਰਿਆ : ਕਲਾ ਪੱਖ

ਸ. ਜੁਗਨੂੰ ਦੀਵਾ ਅਤੇ ਦਰਿਆ : ਜੀਵਨ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਡੀ

ੳ. ਕਾਵਿ-ਕੀਰਤੀ : ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ

ਅ. ਕਾਵਿ-ਕੀਰਤੀ : ਕਲਾ ਪੱਖ

ੲ. ਕਾਵਿ-ਕੀਰਤੀ : ਕਾਵਿ-ਵਿਕਾਸ

ਸ. ਕਾਵਿ-ਕੀਰਤੀ : ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ (ਕਿਸੇ ਇਕ ਕਵਿਤਾ ਦਾ)

ਬੀ.ਏ.(ਆਨਰਜ਼ ਸਕੂਲ) ਪੰਜਾਬੀ
ਸਮੈਸਟਰ ਦੂਜਾ
PBL 106: ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ

ਕਰੈਡਿਟ 4-0-0
ਕੁੱਲ ਅੰਕ: 80

Mid Semester Examination: 20% weightage

End Semester Examination: 80% weightage

Instructions for the Paper Setters:-

Eight questions of equal marks (Specified in the syllabus) are to be set, two in each of the four Sections (A-D). Questions may be subdivided into parts (not exceeding four). Candidates are required to attempt five questions, selecting at least one question from each Section. The fifth question may be attempted from any Section.

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਏ

ਆਧੁਨਿਕ ਕਹਾਣੀ : ਸਿਧਾਂਤ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਬੀ

ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ : ਇਤਿਹਾਸ, ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਸੀ

ਕਰਾਮਾਤ : ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੁੱਗਲ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਡੀ

ਜੱਗ ਬੀਤੀ ਹੱਡ ਬੀਤੀ : ਡਾ. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਹੀ (ਸੰਪਾ.)

ਯੂਨਿਟ ਤੇ ਥੀਮ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਏ

ੳ. ਆਧੁਨਿਕ ਕਹਾਣੀ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਤੱਤ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਬੀ

ੳ. ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ : ਆਰੰਭ

ਅ. ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ : ਵਿਕਾਸ ਰੇਖਾ

ੲ. ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ : ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ

ਸ. ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ : ਵਰਤਮਾਨ ਰੁਝਾਣ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਸੀ

ੳ. ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੁੱਗਲ : ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ

ਅ. ਕਰਾਮਾਤ : ਵਿਸ਼ਾ ਪੱਖ

ੲ. ਕਰਾਮਾਤ : ਕਲਾ ਪੱਖ

ਸ. ਕਰਾਮਾਤ : ਪਾਤਰ ਚਿਤਰਨ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਡੀ

ੳ. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਹੀ : ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ

ਅ. ਜੱਗ ਬੀਤੀ ਹੱਡ ਬੀਤੀ : ਵਿਸ਼ਾ ਪੱਖ

ੲ. ਜੱਗ ਬੀਤੀ ਹੱਡ ਬੀਤੀ : ਕਲਾ ਪੱਖ

ਸ. ਜੱਗ ਬੀਤੀ ਹੱਡ ਬੀਤੀ : ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਪੜਾਅ

ਬੀ.ਏ.(ਆਨਰਜ਼ ਸਕੂਲ) ਪੰਜਾਬੀ
ਸਮੈਸਟਰ ਦੂਜਾ

PBL 107: ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ

ਕਰੈਡਿਟ 4-0-0
ਕੁੱਲ ਅੰਕ: 80

Mid Semester Examination: 20% weightage

End Semester Examination: 80% weightage

Instructions for the Paper Setters:-

Eight questions of equal marks (Specified in the syllabus) are to be set, two in each of the four Sections (A-D). Questions may be subdivided into parts (not exceeding four). Candidates are required to attempt five questions, selecting at least one question from each Section. The fifth question may be attempted from any Section.

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਏ

ਸਭਿਆਚਾਰ : ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ

- ੳ. ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ
- ਅ. ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਅੰਗ
- ੲ. ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪਰਿਵਰਤਨ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਬੀ

ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖੇਤਰ

- ੳ. ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਸਭਿਅਤਾ
- ਅ. ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਭੂਗੋਲ
- ੲ. ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ
- ਸ. ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਸੀ

ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਨਿਖੜਵੇਂ ਲੱਛਣ

- ੳ. ਖਾਣ ਪੀਣ
- ਅ. ਪਹਿਰਾਵਾ
- ੲ. ਮੇਲੇ ਅਤੇ ਤਿਉਹਾਰ
- ਸ. ਰਿਸ਼ਤਾ-ਨਾਤਾ ਪ੍ਰਬੰਧ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਡੀ

ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਵਿਚ ਆਏ ਪਰਿਵਰਤਨ

- ੳ. ਮੁਗਲ ਕਾਲ ਵਿਚ ਆਏ ਪਰਿਵਰਤਨ
- ਅ. ਅੰਗਰੇਜ਼ ਕਾਲ ਵਿਚ ਆਏ ਪਰਿਵਰਤਨ
- ੲ. ਅਜੋਕੇ ਰੁਝਾਣ

ਬੀ.ਏ.(ਆਨਰਜ਼ ਸਕੂਲ) ਪੰਜਾਬੀ
ਸਮੈਸਟਰ ਦੂਜਾ

PBL 108: ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ - I

ਕਰੈਡਿਟ 4-0-0
ਕੁੱਲ ਅੰਕ: 80

Mid Semester Examination: 20% weightage

End Semester Examination: 80% weightage

Instructions for the Paper Setters:-

Eight questions of equal marks (Specified in the syllabus) are to be set, two in each of the four Sections (A-D). Questions may be subdivided into parts (not exceeding four). Candidates are required to attempt five questions, selecting at least one question from each Section. The fifth question may be attempted from any Section.

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਏ

ਆਦਿ ਕਾਲ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਬੀ

ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਧਾਰਾ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਸੀ

ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ ਧਾਰਾ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਡੀ

ਪੰਜਾਬੀ ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ ਧਾਰਾ

ਯੂਨਿਟ ਤੇ ਥੀਮ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਏ

- ੳ. ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ ਅਤੇ ਉਦਭਵ
- ਅ. ਨਾਥ ਜੋਗੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਿਤ (ਗੋਰਖ ਨਾਥ, ਚਰਪਟ ਨਾਥ, ਚੌਰੰਗੀ ਨਾਥ)
- ੲ. ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ, ਵਾਰਾਂ, ਫੁਟਕਲ ਰਚਨਾ
- ਸ. ਕਿੱਸੇ ਤੇ ਵਾਤਰਕ ਆਦਿ ਸੰਬੰਧੀ ਪੂਰਵ ਨਾਨਕ ਕਾਲ ਉਤੇ ਸਮੁੱਚੀ ਝਾਤ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਬੀ

ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਪਰੰਪਰਾ : ਉਦਭਵ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਬਾਣੀਕਾਰ (ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ)

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਸੀ

ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ ਧਾਰਾ : ਉਦਭਵ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸੂਫੀ (ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ)

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਡੀ

ਪੰਜਾਬੀ ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ : ਉਦਭਵ, ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਿੱਸਾਕਾਰ (ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ)

ਬੀ.ਏ.(ਆਨਰਜ਼ ਸਕੂਲ) ਪੰਜਾਬੀ
ਸਮੈਸਟਰ ਦੂਜਾ

HSL 112 ਇਤਿਹਾਸ-ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (1708-1849)

Mid Semester Examination: 20% weightage

End Semester Examination: 80% weightage

Instructions for the Paper Setters:-

Eight questions of equal marks (Specified in the syllabus) are to be set, two in each of the four Sections (A-D). Questions may be subdivided into parts (not exceeding four). Candidates are required to attempt five questions, selecting at least one question from each Section. The fifth question may be attempted from any Section.

SECTION-A

- (1) ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਦੀਆਂ ਸੈਨਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧ।
- (2) ਮੁਗਲ ਗਵਰਨਰ ਅਤੇ ਸਿੱਖ।
- (3) ਸਿੱਖ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸ਼ਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਮਹੱਤਵ।

SECTION-B

- (1) ਅਹਿਮਦਸ਼ਾਹ ਅਬਦਾਲੀ ਦੀ ਸਿੱਖ ਦਮਨਕਾਰੀ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਹਮਲੇ।
- (2) ਲਾਹੌਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਉੱਤੇ ਮੁਗਲਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ।
- (3) ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਮਾਲਵਾ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ।

SECTION-C

- (1) ਮੁੱਖ ਸਿੱਖ ਮਸਲਾ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵੇਰਵਾ।
- (2) ਮਸਲਾ ਦਾ ਉਭਾਰ ਤੇ ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧ।
- (3) ਸਿੱਖ ਮਿਸਲਾਂ ਦਾ ਪਤਨ।

SECTION-D

- (1) ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਮੁੱਢਲਾ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਜਤਨ।
- (2) ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧ।
- (3) ਐਂਗਲੋ-ਸਿੱਖ ਯੁੱਧ।

Suggested Reading:-

1. Fauja Singh (ed.), *History of Punjab, Vol, III Punjabi University, Patiala, 1987*
2. Grewal, J.S., *The Sikhs of the Punjab, Cup, Cambridge, 1991*
3. Khushwant Singh, *A History of the Sikhs, Vol. I, OUP, New Delhi, 1990*
4. Kirpal Singh (ed.), *History and Culture of the Punjab, Part-ii, Punjabi University, Patiala, 1990.*

ਬੀ.ਏ. (ਆਨਰਜ਼ ਸਕੂਲ) ਪੰਜਾਬੀ
ਸਮੈਸਟਰ ਦੂਜਾ

ENL-152: English (Prose and Short Stories)

Credit: 3-0-0

Mid Semester Examination: 20% weightage

End Semester Examination: 80% weightage

Instructions for the Paper Setters:-

Eight questions of equal marks (Specified in the syllabus) are to be set, two in each of the four Sections (A-D). Questions may be subdivided into parts (not exceeding four). Candidates are required to attempt five questions, selecting at least one question from each Section. The fifth question may be attempted from any Section.

Prescribed Books:

1. *Tales of Life* by Sukhdev Singh: The Lessons to be deleted – The Egg, The Other Country, A Strand of Cotton.
2. An English Prose Miscellany: The Lessons to be studied – Beauty and Beast, Women and Men in India, Of Studies, A Bachelor's Complaint.

SECTION-A

Tales of life

- a) The Umbrella
- b) The Story teller
- c) The Lament
- d) The Luncheon

SECTION-B

Tales of life

- a) The Shroud
- b) The Doll's House
- c) Eveline
- d) Toba Tek Singh

SECTION-C

- a) The Taboo (tales of life)
- b) Beauty and the Beast
- c) Women and Men in India

SECTION-D

- a) Of Studies
- b) A Bachelor's Complaint
- c) Vocabulary and other expressions

ਬੀ.ਏ. (ਆਨਰਜ਼ ਸਕੂਲ) ਪੰਜਾਬੀ
ਸਮੈਸਟਰ ਦੂਜਾ

DRUG ABUSE: PROBLEM, MANAGEMENT AND PREVENTION
(COMPULSORY ID COURSE)
(Student can opt this Paper in 1st or 2nd Semester)

SOA-101: PROBLEM OF DRUG ABUSE

Time: 3 Hours

Credit 3-0-0
Marks: 100

Mid Semester Examination: 20% weightage

End Semester Examination: 80% weightage

Instructions for the Paper Setters:-

Eight questions of equal marks (Specified in the syllabus) are to be set, two in each of the four Sections (A-D). Questions may be subdivided into parts (not exceeding four). Candidates are required to attempt five questions, selecting at least one question from each Section. The fifth question may be attempted from any Section.

SECTION-A

Meaning of Drug Abuse:

- iii. Meaning, Nature and Extent of Drug Abuse in India and Punjab.
- iv. Consequences of Drug Abuse for:
 - Individual : Education, Employment, Income.
 - Family : Violence.
 - Society : Crime.
 - Nation : Law and Order problem.

SECTION-B

Management of Drug Abuse:

- iv. Medical Management: Medication for treatment and to reduce withdrawal effects.
- v. Psychiatric Management: Counselling, Behavioural and Cognitive therapy.
- vi. Social Management: Family, Group therapy and Environmental Intervention.

SECTION-C

Prevention of Drug Abuse:

- iii. Role of family: Parent child relationship, Family support, Supervision, Shaping values, Active Scrutiny.
- iv. School: Counselling, Teacher as role-model. Parent-teacher-Health Professional Coordination, Random testing on students.

SECTION-D

Controlling Drug Abuse:

- iii. Media: Restraint on advertisements of drugs, advertisements on bad effects of drugs, Publicity and media, Campaigns against drug abuse, Educational and awareness program
- iv. Legislation: NDPs act, Statutory warnings, Policing of Borders, Checking Supply/Smuggling of Drugs, Strict enforcement of laws, Time bound trials.

References:-

1. Ahuja, Ram (2003), *Social Problems in India*, Rawat Publication, Jaipur.
2. Extent, Pattern and Trend of Drug Use in India, Ministry of Social Justice and Empowerment, Government of India, 2004.
3. Inciardi, J.A. 1981. *The Drug Crime Connection*. Beverly Hills: Sage Publications.
4. Kapoor. T. (1985) *Drug epidemic among Indian Youth*, New Delhi: Mittal Pub.
5. Kessel, Neil and Henry Walton. 1982, *Alcoholism*. Harmond Worth: Penguin Books.
6. Modi, Ishwar and Modi, Shalini (1997) *Drugs: Addiction and Prevention*, Jaipur: Rawat Publication.
7. National Household Survey of Alcohol and Drug abuse. (2003) New Delhi, Clinical Epidemiological Unit, All India Institute of Medical Sciences, 2004.
8. Ross Coomber and Others. 2013, *Key Concept in Drugs and Society*. New Delhi: Sage Publications.
9. Sain, Bhim 1991, *Drug Addiction Alcoholism, Smoking obscenity* New Delhi: Mittal Publications.
10. Sandhu, Ranvinder Singh, 2009, *Drug Addiction in Punjab: A Sociological Study*. Amritsar: Guru Nanak Dev University.
11. Singh, Chandra Paul 2000. *Alcohol and Dependence among Industrial Workers*: Delhi: Shipra.
12. Sussman, S and Ames, S.L. (2008). *Drug Abuse: Concepts, Prevention and Cessation*, Cambridge University Press.
13. Verma, P.S. 2017, “*Punjab’s Drug Problem: Contours and Characterstics*”, Economic and Political Weekly, Vol. LII, No. 3, P.P. 40-43.
14. World Drug Report 2016, United Nations office of Drug and Crime.
15. World Drug Report 2017, United Nations office of Drug and Crime.

ਬੀ.ਏ.(ਆਨਰਜ਼ ਸਕੂਲ) ਪੰਜਾਬੀ
ਸਮੇਸਟਰ ਤੀਜਾ

PBL 202: ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ

ਕਰੈਡਿਟ 4-0-0
ਕੁੱਲ ਅੰਕ: 80

Mid Semester Examination: 20% weightage

End Semester Examination: 80% weightage

Instructions for the Paper Setters:-

Eight questions of equal marks (Specified in the syllabus) are to be set, two in each of the four Sections (A-D). Questions may be subdivided into parts (not exceeding four). Candidates are required to attempt five questions, selecting at least one question from each Section. The fifth question may be attempted from any Section.

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਏ

ਲੋਕਧਾਰਾ : ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਬੀ

ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ : ਵਰਗੀਕਰਨ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਸੀ

ਲੋਕ ਕਲਾ : ਵਰਗੀਕਰਨ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਡੀ

ਲੋਕ ਧਰਮ : ਵਰਗੀਕਰਨ

ਯੂਨਿਟ ਤੇ ਥੀਮ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਏ

- ੳ. ਲੋਕ ਧਾਰਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ
- ਅ. ਲੋਕਧਾਰਾ ਦੇ ਤੱਤ
- ੲ. ਲੋਕਧਾਰਾ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਬੀ

- ੳ. ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ
- ਅ. ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ
- ੲ. ਲੋਕ ਕਾਵਿ, ਲੋਰੀਆਂ, ਸੁਹਾਗ, ਘੋੜੀਆਂ, ਬੋਲੀਆਂ, ਅਲਾਹੁਣੀਆਂ
- ਸ. ਲੋਕ ਵਾਰਤਕ ਬਿਰਤਾਂਤ, ਮਿੱਥ ਕਥਾ, ਦੰਤ ਕਥਾ, ਪਰੀ ਕਥਾ, ਜਨੌਰ ਕਹਾਣੀਆਂ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਸੀ

- ੳ. ਲੋਕ ਨਾਟ
- ਅ. ਲੋਕ ਨਾਚ
- ੲ. ਲੋਕ ਕਸੀਦਾ ਕਾਰੀ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਡੀ

- ੳ. ਲੋਕ ਧਰਮ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ
- ਅ. ਲੋਕ ਧਰਮ ਤੇ ਲੋਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ
- ੲ. ਜਨਮ, ਵਿਆਹ ਅਤੇ ਮੌਤ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਰਹੂ ਰੀਤਾਂ

ਬੀ.ਏ.(ਆਨਰਜ਼ ਸਕੂਲ) ਪੰਜਾਬੀ
ਸਮੈਸਟਰ ਤੀਜਾ

PBL 203: ਕੋਰਸ ਪਹਿਲਾ : ਪੰਜਾਬੀ ਧੁਨੀ ਵਿਉਂਤ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਔਰਥੋਗਰਾਫੀ

4-0-0

ਕੁੱਲ ਅੰਕ: 80

Mid Semester Examination: 20% weightage

End Semester Examination: 80% weightage

Instructions for the Paper Setters:-

Eight questions of equal marks (Specified in the syllabus) are to be set, two in each of the four Sections (A-D). Questions may be subdivided into parts (not exceeding four). Candidates are required to attempt five questions, selecting at least one question from each Section. The fifth question may be attempted from any Section.

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਏ

ਧੁਨੀ ਵਿਗਿਆਨ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਰ, ਉਚਾਰਨੀ ਧੁਨੀ ਵਿਗਿਆਨ-ਉਚਾਰਨ ਅੰਗ, ਧੁਨੀਆਂ ਦੇ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਬੀ

ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਖੰਡੀ ਧੁਨੀਆਂ - ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਵਰਗੀਕਰਨ, ਸਵਰ ਅਤੇ ਵਿਅੰਜਨ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਸੀ

ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਅਖੰਡੀ ਧੁਨੀਆਂ - ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਵਰਗੀਕਰਨ, ਸੁਰ, ਵਾਕ ਸੁਰ, ਬਲ ਅਤੇ ਨਾਸਿਕਤਾ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਡੀ

ਗੁਰਮੁਖੀ ਔਰਥੋਗਰਾਫੀ, ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ

ਬੀ.ਏ.(ਆਨਰਜ਼ ਸਕੂਲ) ਪੰਜਾਬੀ
ਸਮੇਸਟਰ ਤੀਜਾ

PBL 204: ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ - II

ਕਰੈਡਿਟ 4-0-0
ਕੁੱਲ ਅੰਕ: 80

Mid Semester Examination: 20% weightage

End Semester Examination: 80% weightage

Instructions for the Paper Setters:-

Eight questions of equal marks (Specified in the syllabus) are to be set, two in each of the four Sections (A-D). Questions may be subdivided into parts (not exceeding four). Candidates are required to attempt five questions, selecting at least one question from each Section. The fifth question may be attempted from any Section.

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਏ

ਉੱਤਰ ਨਾਨਕ-ਕਾਲ : ਪੰਜਾਬੀ ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਬੀ

ਉੱਤਰ ਨਾਨਕ ਕਾਲ : ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਸੀ

ਉੱਤਰ ਨਾਨਕ ਕਾਲ : ਪੰਜਾਬੀ ਬੀਰ ਕਾਵਿ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਡੀ

ਉੱਤਰ ਨਾਨਕ ਕਾਲ : ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ

ਯੂਨਿਟ ਤੇ ਥੀਮ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਏ

ੳ. ਪੰਜਾਬੀ ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ : ਮੁੱਢਲੀ ਪਛਾਣ

ਅ. ਅਠਾਰ੍ਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਿੱਸਾਕਾਰ (ਜੀਵਨ, ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ)

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਬੀ

ੳ. ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ : ਮੁੱਢਲੀ ਪਛਾਣ

ਅ. ਅਠਾਰ੍ਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸੂਫੀ ਕਵੀ (ਜੀਵਨ, ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ)

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਸੀ

ੳ. ਪੰਜਾਬੀ ਬੀਰ ਕਾਵਿ : ਮੁੱਢਲੀ ਪਛਾਣ

ਅ. ਅਠਾਰ੍ਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਬੀਰ ਰਸੀ ਕਵੀ (ਜੀਵਨ, ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ)

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਡੀ

ੳ. ਜਨਮ ਸਾਖੀਆਂ, ਟੀਕੇ, ਪਰਮਾਰਥ, ਗੋਸਟਾਂ

ਅ. ਵਚਨ, ਅਨੁਵਾਦ, ਰਹਿਤਨਾਮੇ, ਹੁਕਮਨਾਮੇ

ੲ. ਫੁਟਕਲ

ਬੀ.ਏ. (ਆਨਰਜ਼ ਸਕੂਲ) ਪੰਜਾਬੀ
ਸਮੈਸਟਰ ਤੀਜਾ

ENL202: ENGLISH (LITERARY AND GRAMMATICAL TERMS)

Credit: 3-0-0

Mid Semester Examination: 20% weightage

End Semester Examination: 80% weightage

Instructions for the Paper Setters:-

Eight questions of equal marks (Specified in the syllabus) are to be set, two in each of the four Sections (A-D). Questions may be subdivided into parts (not exceeding four). Candidates are required to attempt five questions, selecting at least one question from each Section. The fifth question may be attempted from any Section.

Prescribed Books:-

1. *The Living English Structure* by W. Stennard Allen. To be introduced – Possessive case, There is, It is, The Articles
2. *The Student's Companion* by Wilfred D. Best.
3. *Handbook of Literary Terms* by Keenedy, Crania and Baunerlein. Pearson Education, 2005. Republished by Darlin Kindersley (India) Pvt. Ltd., 2007.

SECTION–A

1. Question Tags, Infinitives, Gerunds, Present Participle, Perfect Infinitive of Imaginative Past
2. Single words for phrases and group of words pertaining to death, opposites, negatives, Scientific instruments

SECTION–B

1. Formation of nouns, adjectives, verbs and adverbs and their uses in sentences. Short note on any of the three figures of speech.
2. Condition and Unreal Past, Imaginative Responses, Relatives.

SECTION–C

1. Literary Terms: Allegory, Alliteration, Antithesis, Caesura, Chiasmus, Abraham Soliloquy, Metre, Pun, Irony, Monologue, Metaphor, Simile, Synochdoche, Abraham, Expressionism, Impressionism. Notes on Literary Terms (5 out of 8)
2. Translation from English into Punjabi of a passage.

SECTION–D

1. Official Letter (one out of the two)
2. An essay in about 500 words on a given topic (One out of the two)

ਬੀ.ਏ. (ਆਨਰਜ਼ ਸਕੂਲ) ਪੰਜਾਬੀ
ਸਮੈਸਟਰ ਤੀਜਾ
PBL 211: ਸੋਸ਼ਿਆਲੋਜੀ (Sociology)

4-0-0

Mid Semester Examination: 20% weightage

End Semester Examination: 80% weightage

Instructions for the Paper Setters:-

Eight questions of equal marks (Specified in the syllabus) are to be set, two in each of the four Sections (A-D). Questions may be subdivided into parts (not exceeding four). Candidates are required to attempt five questions, selecting at least one question from each Section. The fifth question may be attempted from any Section.

SECTION-A

Sociology: Definition, nature, scope and importance, relationship between Sociology and other Social Sciences: Anthropology, History, Psychology, Economics and Political Science.

SECTION-B

Society: Meaning, characteristics, theories of origin of society: organic and social contract, relationship between individual and society.

SECTION-C

Key Concepts: Social Structure, Social System, Social Organization and Community.

SECTION-D

Culture: Phases of culture, Cultural lag, Cultural Change, Ethnocentrism, socio-cultural processes: Assimilation, integration, co-operation, competition and accommodation.

References:-

1. ਸਿੰਘ, ਜਸਪਾਲ (1987) ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਮਾਜ ਵਿਗਿਆਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਟੈਕਸਟਬੁਕ
2. ਕਪਿਲਾ, ਐਸ. (2008), ਫਨਡਾਮੈਂਟਲ ਆਫ ਸੋਸ਼ਿਆਲੋਜੀ, ਜਲੰਧਰ: ਮਾਡਰਨ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼
3. ਕੌਰ, ਇੰਦਰਜੀਤ, ਸਮਾਜ ਵਿਗਿਆਨ, ਪਟਿਆਲਾ: ਐਸ.ਐਸ. ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼।
4. ਕੋਇਨਿੰਗ, ਸੈਮੂਅਲ (1984) ਸਮਾਜ-ਵਿਗਿਆਨ: ਸਮਾਜ ਦੇ ਵਿਗਿਆਨ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ, ਪਟਿਆਲਾ: ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ. ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ।
5. ਜੱਜ, ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ (1997) ਸਮਾਜ ਵਿਗਿਆਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਨ ਤੇ ਸਿਧਾਂਤ, ਪਟਿਆਲਾ: ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ।
6. ਜੱਜ, ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ (2009) - ਮੈਕਸ ਵੈਬਰ, ਦਿੱਲੀ: ਪੰਜਾਬੀ ਅਕੈਡਮੀ।
7. ਮਧੁਰਿਮਾ (2016) ਸਮਾਜ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦਾ ਪਾਠਨ, ਜਲੰਧਰ: ਨਿਊ ਅਕੈਡਮਿਕ ਪਬਲਿਕੇਸ਼ਨਜ਼।
8. ਸ਼ਰਮਾ ਨਰਪਿੰਦਰ (2007) ਸਮਾਜ, ਸਮਾਜੀਕਰਨ ਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿਗਿਆਨ, ਮਾਨਸਾ: ਉਡਾਨ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨਜ਼।

**ਬੀ.ਏ. (ਆਨਰਜ਼ ਸਕੂਲ) ਪੰਜਾਬੀ
ਸਮੈਸਟਰ ਤੀਜਾ**

**ESL-220: ENVIRONMENTAL STUDIES
(COMPULSORY ID COURSE)**

Credits: 4-0-0

Teaching Methodologies:

The Core Module Syllabus for Environmental Studies includes class room teaching and field work. The syllabus is divided into 8 Units [Unit-1 to Unit-VII] covering 45 lectures + 5 hours for field work [Unit-VIII]. The first 7 Units will cover 45 lectures which are class room based to enhance knowledge skills and attitude to environment. Unit-VIII comprises of 5 hours field work to be submitted by each candidate to the Teacher in-charge for evaluation latest by 15 December, 2019.

Exam Pattern: **End Semester Examination- 75 marks**
 Project Report/Field Study- 25 marks [based on submitted report]
 Total Marks- 100

The structure of the question paper being:

Part-A, Short answer pattern with inbuilt choice – **25 marks**
 Attempt any five questions out of seven distributed equally from Unit-1 to Unit-VII.
 Each question carries 5 marks. Answer to each question should not exceed 2 pages.

Part-B, Essay type with inbuilt choice – **50 marks**
 Attempt any five questions out of eight distributed equally from Unit-1 to Unit-VII. Each question carries 10 marks. Answer to each question should not exceed 5 pages.

Project Report / Internal Assessment:

Part-C, Field work – **25 marks [Field work equal to 5 lecture hours]**

The candidate will submit a hand written field work report showing photographs, sketches, observations, perspective of any topic related to Environment or Ecosystem. The exhaustive list for project report/area of study are given just for reference:

1. Visit to a local area to document environmental assets: River / Forest/ Grassland / Hill / Mountain / Water body / Pond / Lake / Solid Waste Disposal / Water Treatment Plant / Wastewater Treatment Facility etc.
2. Visit to a local polluted site – Urban / Rural / Industrial / Agricultural
3. Study of common plants, insects, birds
4. Study of tree in your areas with their botanical names and soil types
5. Study of birds and their nesting habits
6. Study of local pond in terms of wastewater inflow and water quality
7. Study of industrial units in your area. Name of industry, type of industry, Size (Large, Medium or small scale)
8. Study of common disease in the village and basic data from community health centre
9. Adopt any five young plants and photograph its growth
10. Analyze the Total dissolved solids of ground water samples in your area.
11. Study of Particulate Matter (PM_{2.5} or PM₁₀) data from Sameer website. Download from Play store.
12. Perspective on any field on Environmental Studies with secondary data taken from Central Pollution Control Board, State Pollution Control Board, State Science & Technology Council etc.

Unit-I**The multidisciplinary nature of environmental studies**

Definition, scope and importance, Need for public awareness

(2 lectures)

Unit-II**Natural Resources: Renewable and non-renewable Resources:**

Natural resources and associated problems.

- (a) Forest resources: Use and over-exploitation, deforestation, case studies. Timber extraction, mining, dams and their effects on forests and tribal people.
 - (b) Water resources: Use and over-utilization of surface and ground water, floods, drought, conflicts over water, dams-benefits and problems.
 - (c) Mineral resources: Use and exploitation, environmental effects of extracting and using mineral resources, case studies.
 - (d) Food resources: World food problems, changes caused by agriculture and overgrazing, effects of modern agriculture, fertilizer-pesticide problems, water logging, salinity, case studies.
 - (e) Energy resources: Growing energy needs, renewable and non-renewable energy sources, use of alternate energy sources, case studies.
 - (f) Land resources: Land as a resource, land degradation, man induced landslides, soil erosion and desertification.
- Role of an individual in conservation of natural resources.
 - Equitable use of resources for sustainable lifestyles.

(8 Lectures)

Unit-III**Ecosystems:**

- Concept of an ecosystem
- Structure and function of an ecosystem
- Producers, consumers and decomposers
- Energy flow in the ecosystem
- Ecological succession
- Food chains, food webs and ecological pyramids
- Introduction, types, characteristic features, structure and function of the following ecosystem: Forest ecosystem, Grassland ecosystem, Desert ecosystem, Aquatic ecosystems (ponds, streams, lakes, rivers, ocean estuaries)

(6 Lectures)

Unit-IV**Biodiversity and its conservation:**

- Introduction – Definition: genetic, species and ecosystem diversity
- Biogeographical classification of India
- Value of biodiversity: consumptive use, productive use, social, ethical aesthetic and option values
- Biodiversity at global, national and local levels
- India as a mega-diversity nation
- Hot-spots of biodiversity
- Threats to biodiversity: habitat loss, poaching of wildlife, man wildlife conflicts

- Endangered and endemic species of India
- Conservation of biodiversity: In-situ and Ex-situ conservation of biodiversity

(8 Lectures)**Unit–V****Environmental Pollution:****Definition:**

- Causes, effects and control measures of Air pollution, Water pollution, Soil pollution, Marine pollution, Noise pollution, Thermal pollution, Nuclear pollution
- Solid waste management: Causes, effects and control measures of urban and industrial wastes.
- Role of an individual in prevention of pollution
- Pollution case studies
- Disaster management: floods, earthquake, cyclone and landslides

(8 Lectures)**Unit–VI****Social Issues and the Environment**

- From unsustainable to sustainable development
- Urban problems and related to energy
- Water conservation, rain water harvesting, watershed management
- Resettlement and rehabilitation of people; its problems and concerns. Case studies.
- Environmental ethics: Issues and possible solutions
- Climate change, global warming, acid rain, ozone layer depletion, nuclear accidents and holocaust. Case studies.
- Wasteland reclamation
- Consumerism and waste products
- Environmental Protection Act, 1986
- Air (Prevention and Control of Pollution) Act, 1981
- Water (Prevention and control of Pollution) Act, 1974
- Wildlife Protection Act
- Forest Conservation Act
- Issues involved in enforcement of environmental legislation
- Public awareness

(7 Lectures)**Unit–VII****Human Population and the Environment**

- Population growth, variation among nations
- Population explosion – Family Welfare Programmes
- Environment and human health
- Human Rights
- Value Education
- HIV / AIDS
- Women and Child Welfare
- Role of Information Technology in Environment and Human Health
- Case Studies

(6 Lectures)

Unit–VIII**Field Work**

- Visit to a local area to document environmental assets river/forest/grassland/hill/mountain
- Visit to a local polluted site – Urban / Rural / Industrial / Agricultural
- Study of common plants, insects, birds
- Study of simple ecosystems-pond, river, hill slopes, etc

(Field work equal to 5 lecture hours)

References:

1. Bharucha, E. 2005. Textbook of Environmental Studies, Universities Press, Hyderabad.
2. Down to Earth, Centre for Science and Environment, New Delhi.
3. Heywood, V.H. & Waston, R.T. 1995. Global Biodiversity Assessment, Cambridge House, Delhi.
4. Joseph, K. & Nagendran, R. 2004. Essentials of Environmental Studies, Pearson Education (Singapore) Pte. Ltd., Delhi.
5. Kaushik, A. & Kaushik, C.P. 2004. Perspective in Environmental Studies, New Age International (P) Ltd, New Delhi.
6. Rajagopalan, R. 2011. Environmental Studies from Crisis to Cure. Oxford University Press, New Delhi.
7. Sharma, J. P., Sharma. N.K. & Yadav, N.S. 2005. Comprehensive Environmental Studies, Laxmi Publications, New Delhi.
8. Sharma, P. D. 2009. Ecology and Environment, Rastogi Publications, Meerut.
9. State of India's Environment 2018 by Centre for Sciences and Environment, New Delhi
10. Subramanian, V. 2002. A Text Book in Environmental Sciences, Narosa Publishing House, New Delhi.

**ਬੀ.ਏ. (ਆਨਰਜ਼ ਸਕੂਲ) ਪੰਜਾਬੀ
ਸਮੈਸਟਰ ਤੀਜਾ**

**DRUG ABUSE: PROBLEM, MANAGEMENT AND PREVENTION
(Only for those students who have not studied this paper in Semester I or II)**

SOA-101: PROBLEM OF DRUG ABUSE

Time: 3 Hours

**Credit 3-0-0
Marks: 100**

Mid Semester Examination: 20% weightage

End Semester Examination: 80% weightage

Instructions for the Paper Setters:-

Eight questions of equal marks (Specified in the syllabus) are to be set, two in each of the four Sections (A-D). Questions may be subdivided into parts (not exceeding four). Candidates are required to attempt five questions, selecting at least one question from each Section. The fifth question may be attempted from any Section.

SECTION-A

Meaning of Drug Abuse:

- v. Meaning, Nature and Extent of Drug Abuse in India and Punjab.
- vi. Consequences of Drug Abuse for:
 - Individual : Education, Employment, Income.
 - Family : Violence.
 - Society : Crime.
 - Nation : Law and Order problem.

SECTION-B

Management of Drug Abuse:

- vii. Medical Management: Medication for treatment and to reduce withdrawal effects.
- viii. Psychiatric Management: Counselling, Behavioural and Cognitive therapy.
- ix. Social Management: Family, Group therapy and Environmental Intervention.

SECTION-C

Prevention of Drug Abuse:

- v. Role of family: Parent child relationship, Family support, Supervision, Shaping values, Active Scrutiny.
- vi. School: Counselling, Teacher as role-model. Parent-teacher-Health Professional Coordination, Random testing on students.

SECTION-D

Controlling Drug Abuse:

- v. Media: Restraint on advertisements of drugs, advertisements on bad effects of drugs, Publicity and media, Campaigns against drug abuse, Educational and awareness program
- vi. Legislation: NDPs act, Statutory warnings, Policing of Borders, Checking Supply/Smuggling of Drugs, Strict enforcement of laws, Time bound trials.

References:-

1. Ahuja, Ram (2003), *Social Problems in India*, Rawat Publication, Jaipur.
2. Extent, Pattern and Trend of Drug Use in India, Ministry of Social Justice and Empowerment, Government of India, 2004.
3. Inciardi, J.A. 1981. *The Drug Crime Connection*. Beverly Hills: Sage Publications.
4. Kapoor. T. (1985) *Drug epidemic among Indian Youth*, New Delhi: Mittal Pub.
5. Kessel, Neil and Henry Walton. 1982, *Alcoholism*. Harmond Worth: Penguin Books.
6. Modi, Ishwar and Modi, Shalini (1997) *Drugs: Addiction and Prevention*, Jaipur: Rawat Publication.
7. National Household Survey of Alcohol and Drug abuse. (2003) New Delhi, Clinical Epidemiological Unit, All India Institute of Medical Sciences, 2004.
8. Ross Coomber and Others. 2013, *Key Concept in Drugs and Society*. New Delhi: Sage Publications.
9. Sain, Bhim 1991, *Drug Addiction Alcoholism, Smoking obscenity* New Delhi: Mittal Publications.
10. Sandhu, Ranvinder Singh, 2009, *Drug Addiction in Punjab: A Sociological Study*. Amritsar: Guru Nanak Dev University.
11. Singh, Chandra Paul 2000. *Alcohol and Dependence among Industrial Workers*: Delhi: Shipra.
12. Sussman, S and Ames, S.L. (2008). *Drug Abuse: Concepts, Prevention and Cessation*, Cambridge University Press.
13. Verma, P.S. 2017, “*Punjab’s Drug Problem: Contours and Characteristics*”, Economic and Political Weekly, Vol. LII, No. 3, P.P. 40-43.
14. World Drug Report 2016, United Nations office of Drug and Crime.
15. World Drug Report 2017, United Nations office of Drug and Crime.

ਬੀ.ਏ.(ਆਨਰਜ਼ ਸਕੂਲ) ਪੰਜਾਬੀ
ਸਮੈਸਟਰ ਚੌਥਾ

PBL 205: ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਨ

ਕਰੈਡਿਟ 4-0-0

ਕੁੱਲ ਅੰਕ: 80

Mid Semester Examination: 20% weightage

End Semester Examination: 80% weightage

Instructions for the Paper Setters:-

Eight questions of equal marks (Specified in the syllabus) are to be set, two in each of the four Sections (A-D). Questions may be subdivided into parts (not exceeding four). Candidates are required to attempt five questions, selecting at least one question from each Section. The fifth question may be attempted from any Section.

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਏ

ਸ਼ਬਦ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ : ਨਾਂਵ, ਪੜਨਾਂਵ, ਕਿਰਿਆ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਕਿਰਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ,
ਸਬੰਧਕ, ਯੋਜਕ, ਵਿਸਮਕ, ਨਿਪਾਤ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਬੀ

ਸ਼ਬਦ-ਬਣਤਰ : ਧਾਤੂ ਤੇ ਵਧੇਤਰ, ਵਧੇਤਰਾਂ ਦੀ ਵਰਗ ਵੰਡ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਸੀ

ਨਾਂਵ ਵਾਕੰਸ਼ ਕਿਰਿਆ ਵਾਕੰਸ਼

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਡੀ

ਉਪਵਾਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਰਗੀਕਰਨ

ਵਾਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਰਗੀਕਰਨ

ਬੀ.ਏ.(ਆਨਰਜ਼ ਸਕੂਲ) ਪੰਜਾਬੀ
ਸਮੈਸਟਰ ਚੌਥਾ
PBL 206: ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ

ਕਰੈਡਿਟ 4-0-0
ਕੁੱਲ ਅੰਕ: 80

Mid Semester Examination: 20% weightage

End Semester Examination: 80% weightage

Instructions for the Paper Setters:-

Eight questions of equal marks (Specified in the syllabus) are to be set, two in each of the four Sections (A-D). Questions may be subdivided into parts (not exceeding four). Candidates are required to attempt five questions, selecting at least one question from each Section. The fifth question may be attempted from any Section.

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਏ

ਸਿਧਾਂਤ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਬੀ

ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਸੀ

ਮੁੰਨਾ ਕੋਹ ਲਹੌਰ : ਅਫਜ਼ਲ ਅਹਿਸਨ ਰੰਧਾਵਾ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਡੀ

ਸੱਤ ਗੁਆਚੇ ਲੋਕ : ਫ਼ਖਰ ਜਮਾਨ

ਯੂਨਿਟ ਤੇ ਥੀਮ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਏ

ੳ. ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ : ਵਿਲੱਖਣ ਪਛਾਣ-ਚਿੰਨ੍ਹ

ਅ. ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ : ਸਿਧਾਂਤ, ਪਿਛੋਕੜ ਤੇ ਪਛਾਣ ਚਿੰਨ੍ਹ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਬੀ

ੳ. ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ : ਉਦਭਵ, ਵਿਕਾਸ ਪੜਾਅ, ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ

ਅ. ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ : ਮੂਲ-ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ

ੲ. ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ : ਸਮਾਜ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਅਧਿਐਨ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਸੀ

ੳ. ਅਫਜ਼ਲ ਅਹਿਸਨ ਰੰਧਾਵਾ : ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ

ਅ. ਮੁੰਨਾ ਕੋਹ ਲਹੌਰ : ਥੀਮਿਕ ਪੱਖ

ੲ. ਮੁੰਨਾ ਕੋਹ ਲਹੌਰ ਵਿਚਲੀ ਪੰਜਾਬੀਅਤ

ਸ. ਮੁੰਨਾ ਕੋਹ ਲਹੌਰ : ਕਥਾ-ਜੁਗਤਾਂ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਡੀ

ੳ. ਫ਼ਖਰ ਜਮਾਨ : ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ

ਅ. ਸੱਤ ਗੁਆਚੇ ਲੋਕ : ਥੀਮਿਕ ਪੱਖ

ੲ. ਸੱਤ ਗੁਆਚੇ ਲੋਕ : ਪਾਤਰ-ਚਿਤਰਨ

ਸ. ਸੱਤ ਗੁਆਚੇ ਲੋਕ : ਜੀਵਨ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ

ਬੀ.ਏ.(ਆਨਰਜ਼ ਸਕੂਲ) ਪੰਜਾਬੀ
ਸਮੈਸਟਰ ਚੌਥਾ
PBL 208: ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ-III

ਕਰੈਡਿਟ 4-0-0
ਕੁੱਲ ਅੰਕ: 80

Mid Semester Examination: 20% weightage

End Semester Examination: 80% weightage

Instructions for the Paper Setters:-

Eight questions of equal marks (Specified in the syllabus) are to be set, two in each of the four Sections (A-D). Questions may be subdivided into parts (not exceeding four). Candidates are required to attempt five questions, selecting at least one question from each Section. The fifth question may be attempted from any Section.

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਏ

ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਬੀ

ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਸੀ

ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਡੀ

ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ

ਯੂਨਿਟ ਤੇ ਥੀਮ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਏ

- ੳ. ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ : ਮੁੱਢਲਾ ਪੜਾਅ
 ਅ. ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ : ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ
 ਏ. ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ : ਵਰਤਮਾਨ ਰੁਝਾਨ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਬੀ

- ੳ. ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ : ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ
 ਅ. ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ : ਨਾਵਲ ਦੀ ਸਥਿਤੀ
 ਏ. ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ : ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਸੀ

- ੳ. ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ : ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ
 ਅ. ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ : ਇਤਿਹਾਸ ਰੇਖਾ
 ਏ. ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ : ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਯੋਗ

ਸੈਕਸ਼ਨ-ਡੀ

- ੳ. ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ : ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰੂਪ
 ਅ. ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ : ਇਤਿਹਾਸ ਰੇਖਾ
 ਏ. ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ : ਨਵੇਂ ਰੁਝਾਨ

ਬੀ.ਏ. (ਆਨਰਜ਼ ਸਕੂਲ) ਪੰਜਾਬੀ
ਸਮੇਸਟਰ ਚੌਥਾ

ENL252: ENGLISH (NOVEL AND POETRY)

Credit: 3-0-0

Mid Semester Examination: 20% weightage

End Semester Examination: 80% weightage

Instructions for the Paper Setters:-

Eight questions of equal marks (Specified in the syllabus) are to be set, two in each of the four Sections (A-D). Questions may be subdivided into parts (not exceeding four). Candidates are required to attempt five questions, selecting at least one question from each Section. The fifth question may be attempted from any Section.

Prescribed Books:-

1. *Poems of Nature and Culture* by Gill.

Poems to be studied: The World is Too Much, The Solitary Reaper, Kubla Khan, La Bella Dame, Sans Merci, Meeting at Midnight, Dover Beach, The Listeners, Piano, Strange Meeting, The Unknown Citizen, Do Not Go Gentle, The Thought Fox, False Religion, The Night of the Scorpion.

2. *Difficult Daughters* by Manju Kapoor, Penguin India, 1998.

SECTION-A

Poems of Nature and Culture

The World is too much with us
The Solitary Reaper
Kubla Khan
La Bella Dame Sans Merci
Meeting at Midnight

SECTION-B

Poems of Nature and Culture

Dover Beach
The listeners
Piano
Strange Meeting
The Unknown Citizen

SECTION-C

Poems of Nature and Culture

Do not Go Gentle Into that Goodnight
The Thought Fox
False Religion
The Night of the Scorpion

SECTION-D

Difficult Daughters by Manju Kapoor

ਬੀ.ਏ. (ਆਨਰਜ਼ ਸਕੂਲ) ਪੰਜਾਬੀ
ਸਮੈਸਟਰ ਚੌਥਾ
PBL 212: ਸੋਸ਼ਿਆਲੋਜੀ (Sociology)

4-0-0

Mid Semester Examination: 20% weightage

End Semester Examination: 80% weightage

Instructions for the Paper Setters:-

Eight questions of equal marks (Specified in the syllabus) are to be set, two in each of the four Sections (A-D). Questions may be subdivided into parts (not exceeding four). Candidates are required to attempt five questions, selecting at least one question from each Section. The fifth question may be attempted from any Section.

SECTION-A

Institution: Social Institutions: Marriage: types, rules of mate selection, and incest Taboos. Family: types and Functions. Kinship: terms and usages, rules of Residence.

SECTION-B

Economic, Political, Religious and Educational Institutions.

SECTION-C

Inequalities: Social and natural, Social Stratification: meaning, features, forms, concept of dominant caste, Jajmani system.

SECTION-D

Social Mobility: Meaning, features and types, factors, Indicators – Education, occupation, Income.

References:-

1. ਸਿੰਘ, ਜਸਪਾਲ (1987) ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਮਾਜ ਵਿਗਿਆਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਟੈਕਸਟਬੁਕ
2. ਕਪਿਲਾ, ਐਸ. (2008), ਫਨਡਾਮੈਂਟਲ ਆਫ ਸੋਸ਼ਿਆਲੋਜੀ, ਜਲੰਧਰ: ਮਾਡਰਨ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼
3. ਕੌਰ, ਇੰਦਰਜੀਤ, ਸਮਾਜ ਵਿਗਿਆਨ, ਪਟਿਆਲਾ: ਐਸ.ਐਸ. ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼।
4. ਕੋਇਨਿੰਗ, ਸੈਮੂਅਲ (1984) ਸਮਾਜ-ਵਿਗਿਆਨ: ਸਮਾਜ ਦੇ ਵਿਗਿਆਨ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ, ਪਟਿਆਲਾ: ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ. ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ।
5. ਜੱਜ, ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ (1997) ਸਮਾਜ ਵਿਗਿਆਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਨ ਤੇ ਸਿਧਾਂਤ, ਪਟਿਆਲਾ: ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ।
6. ਜੱਜ, ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ (2009) - ਮੈਕਸ ਵੈਬਰ, ਦਿੱਲੀ: ਪੰਜਾਬੀ ਅਕੈਡਮੀ।
7. ਮਧੁਰਿਮਾ (2016) ਸਮਾਜ ਸਾਸ਼ਤਰ ਦਾ ਪਾਠਨ, ਜਲੰਧਰ: ਨਿਊ ਅਕੈਡਮਿਕ ਪਬਲਿਕੇਸ਼ਨਜ਼।
8. ਸ਼ਰਮਾ ਨਰਪਿੰਦਰ (2007) ਸਮਾਜ, ਸਮਾਜੀਕਰਨ ਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿਗਿਆਨ, ਮਾਨਸਾ: ਉਡਾਨ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨਜ਼।

**ਬੀ.ਏ. (ਆਨਰਜ਼ ਸਕੂਲ) ਪੰਜਾਬੀ
ਸਮੈਸਟਰ ਚੌਥਾ**

**DRUG ABUSE: PROBLEM, MANAGEMENT AND PREVENTION
(Only for those students who have not studied this paper in Semester I or II)**

SOA-101: PROBLEM OF DRUG ABUSE

Time: 3 Hours

**Credit 3-0-0
Marks: 100**

Mid Semester Examination: 20% weightage

End Semester Examination: 80% weightage

Instructions for the Paper Setters:-

Eight questions of equal marks (Specified in the syllabus) are to be set, two in each of the four Sections (A-D). Questions may be subdivided into parts (not exceeding four). Candidates are required to attempt five questions, selecting at least one question from each Section. The fifth question may be attempted from any Section.

SECTION-A

Meaning of Drug Abuse:

- vii. Meaning, Nature and Extent of Drug Abuse in India and Punjab.
- viii. Consequences of Drug Abuse for:
 - Individual : Education, Employment, Income.
 - Family : Violence.
 - Society : Crime.
 - Nation : Law and Order problem.

SECTION-B

Management of Drug Abuse:

- x. Medical Management: Medication for treatment and to reduce withdrawal effects.
- xi. Psychiatric Management: Counselling, Behavioural and Cognitive therapy.
- xii. Social Management: Family, Group therapy and Environmental Intervention.

SECTION-C

Prevention of Drug Abuse:

- vii. Role of family: Parent child relationship, Family support, Supervision, Shaping values, Active Scrutiny.
- viii. School: Counselling, Teacher as role-model. Parent-teacher-Health Professional Coordination, Random testing on students.

SECTION-D

Controlling Drug Abuse:

- vii. Media: Restraint on advertisements of drugs, advertisements on bad effects of drugs, Publicity and media, Campaigns against drug abuse, Educational and awareness program
- viii. Legislation: NDPs act, Statutory warnings, Policing of Borders, Checking Supply/Smuggling of Drugs, Strict enforcement of laws, Time bound trials.

References:-

1. Ahuja, Ram (2003), *Social Problems in India*, Rawat Publication, Jaipur.
2. Extent, Pattern and Trend of Drug Use in India, Ministry of Social Justice and Empowerment, Government of India, 2004.
3. Inciardi, J.A. 1981. *The Drug Crime Connection*. Beverly Hills: Sage Publications.
4. Kapoor. T. (1985) *Drug epidemic among Indian Youth*, New Delhi: Mittal Pub.
5. Kessel, Neil and Henry Walton. 1982, *Alcoholism*. Harmond Worth: Penguin Books.
6. Modi, Ishwar and Modi, Shalini (1997) *Drugs: Addiction and Prevention*, Jaipur: Rawat Publication.
7. National Household Survey of Alcohol and Drug abuse. (2003) New Delhi, Clinical Epidemiological Unit, All India Institute of Medical Sciences, 2004.
8. Ross Coomber and Others. 2013, *Key Concept in Drugs and Society*. New Delhi: Sage Publications.
9. Sain, Bhim 1991, *Drug Addiction Alcoholism, Smoking obscenity* New Delhi: Mittal Publications.
10. Sandhu, Ranvinder Singh, 2009, *Drug Addiction in Punjab: A Sociological Study*. Amritsar: Guru Nanak Dev University.
11. Singh, Chandra Paul 2000. *Alcohol and Dependence among Industrial Workers*: Delhi: Shipra.
12. Sussman, S and Ames, S.L. (2008). *Drug Abuse: Concepts, Prevention and Cessation*, Cambridge University Press.
13. Verma, P.S. 2017, “*Punjab’s Drug Problem: Contours and Characterstics*”, Economic and Political Weekly, Vol. LII, No. 3, P.P. 40-43.
14. World Drug Report 2016, United Nations office of Drug and Crime.
15. World Drug Report 2017, United Nations office of Drug and Crime.

ਬੀ.ਏ. (ਆਨਰਜ਼ ਸਕੂਲ) ਪੰਜਾਬੀ
ਸਮੈਸਟਰ ਪੰਜਵਾਂ

PBL 301: ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ

4-0-0

- I. ਭਾਸ਼ਾ ਪਰਿਵਾਰ - ਭਾਰਤੀ ਆਰੀਆ, ਮਧਯੁਗੀ ਆਰੀਆ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਭਾਰਤੀ ਆਰੀਆ
- II. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਨਿਕਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਉਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਪ੍ਰਭਾਵ
- III. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ - ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਜੁਗਤ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ

ਬੀ.ਏ. (ਆਨਰਜ਼ ਸਕੂਲ) ਪੰਜਾਬੀ
ਸਮੈਸਟਰ ਪੰਜਵਾਂ

PBL 302: ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ-I

4-0-0

- I. ਪਰਵਾਸੀ ਚੇਤਨਾ : ਸੰਕਲਪ ਤੇ ਸਰੂਪ
- II. ਦੇਸ ਹੋਇਆ ਪਰਦੇਸ : ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ (ਸੰਪਾ.)
- III. ਗਿਰਵੀ ਹੋਏ ਮਨ : ਨਕਸ਼ਦੀਪ ਪੰਜਕੋਹਾ

ਯੂਨਿਟ ਤੇ ਥੀਮ

1.
 - ੳ. ਪਰਵਾਸੀ ਚੇਤਨਾ : ਸੰਕਲਪ ਤੇ ਸਰੂਪ
 - ਅ. ਪਰਵਾਸੀ ਸਾਹਿਤ : ਅੰਤਰ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਤਣਾਉ
 - ੲ. ਪਰਵਾਸੀ ਸਾਹਿਤ : ਪੀੜ੍ਹੀ ਪਾੜ੍ਹੇ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ
2. ਦੇਸ ਹੋਇਆ ਪਰਦੇਸ
 - ੳ. ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬ ਕਵਿਤਾ : ਥੀਮਕ ਪਾਸਾਰ
 - ਅ. ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ : ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਦ੍ਰਿਸ਼
 - ੲ. ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ : ਆਧੁਨਿਕ ਸੰਵੇਦਨਾ
3. ਗਿਰਵੀ ਹੋਏ ਮਨ
 - ੳ. ਗਿਰਵੀ ਹੋਏ ਮਨ : ਥੀਮਕ ਪਾਸਾਰ
 - ਅ. ਗਿਰਵੀ ਹੋਏ ਮਨ : ਪਾਤਰ-ਚਿਤ੍ਰਨ
 - ੲ. ਗਿਰਵੀ ਹੋਏ ਮਨ : ਜੀਵਨ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ

ਬੀ.ਏ. (ਆਨਰਜ਼ ਸਕੂਲ) ਪੰਜਾਬੀ
ਸਮੈਸਟਰ ਪੰਜਵਾਂ

PBL 303: ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ – I

4-0-0

- I. ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ : ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ
- II. ਸਿਧ ਗੋਸ਼ਟਿ : ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ
- III. ਅਨੰਦ ਸਾਹਿਬ : ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ

ਯੂਨਿਟ ਤੇ ਥੀਮ

1.
 - ੳ. ਗੁਰਮਤਿ ਦੇ ਫਲਸਫ਼ੇ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ
 - ਅ. ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਸਿਧਾਂਤ ਕੀ ਹੈ ? ਵਿਸਥਾਰ ਸਹਿਤ ਚਰਚਾ ਕਰੋ
 - ੲ. ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਦੇ ਲੋਕਧਾਰਾਈ ਪਰਿਪੇਖ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ
 - ਸ. ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੱਸੋ ।
2.
 - ੳ. ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਤੇ ਸਿਧ ਗੋਸ਼ਟਿ
 - ਅ. ਸਿਧ ਗੋਸ਼ਟਿ : ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਪੱਖ
 - ੲ. ਸਿਧ ਗੋਸ਼ਟਿ : ਕਲਾ ਪੱਖ
 - ਸ. ਸਿਧ ਗੋਸ਼ਟਿ : ਜੀਵਨ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ
3.
 - ੳ. ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਤੇ ਅਨੰਦ ਸਾਹਿਬ
 - ਅ. ਅਨੰਦ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸਾਹਿਤਿਕ ਅਧਿਐਨ
 - ੲ. ਅਨੰਦ ਸਾਹਿਬ : ਜੀਵਨ-ਜਾਚ
 - ਸ. ਅਨੰਦ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਅਨੰਦ ਦਾ ਸੰਕਲਪ

ਬੀ.ਏ. (ਆਨਰਜ਼ ਸਕੂਲ) ਪੰਜਾਬੀ
ਸਮੈਸਟਰ ਪੰਜਵਾਂ

PBL 304: ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ

4-0-0

- I. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ
- II. ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਸ਼ਲੋਕ : ਬਾਬਾ ਫ਼ਰੀਦ
- III. ਬੁਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ ਦੀਆਂ ਕਾਫ਼ੀਆਂ

ਯੂਨਿਟ ਤੇ ਥੀਮ

1.
 - ੳ. ਇਸਲਾਮ ਅਤੇ ਸੂਫੀਵਾਦ
 - ਅ. ਸੂਫੀਮਤ ਦੀ ਵਿਕਾਸ-ਰੇਖਾ
 - ੲ. ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ
 - ਸ. ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ : ਪ੍ਰਤੀਕ ਵਿਧਾਨ
2.
 - ੳ. ਬਾਬਾ ਫ਼ਰੀਦ ਬਾਣੀ : ਸੂਫੀ ਅਨੁਭਵ
 - ਅ. ਬਾਬਾ ਫ਼ਰੀਦ ਬਾਣੀ : ਨੈਤਿਕ ਪੱਖ
 - ੲ. ਬਾਬਾ ਫ਼ਰੀਦ ਬਾਣੀ : ਬਿਰਹਾ ਭਾਵਨਾ
 - ਸ. ਬਾਬਾ ਫ਼ਰੀਦ ਬਾਣੀ : ਕਾਵਿ-ਕਲਾ
3.
 - ੳ. ਬੁਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ : ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ
 - ਅ. ਬੁਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ : ਸੂਫੀ ਅਨੁਭਵ
 - ੲ. ਬੁਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ : ਕਾਵਿ ਕਲਾ
 - ਸ. ਬੁਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ : ਮਾਨਵੀ ਸਰੋਕਾਰ

ਬੀ.ਏ. (ਆਨਰਜ਼ ਸਕੂਲ) ਪੰਜਾਬੀ
ਸਮੈਸਟਰ ਪੰਜਵਾਂ

PBL 305: ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ – I

4-0-0

- I. ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਆਲੋਚਨਾ ਦਾ ਮੁੱਢ
- II. ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਆਲੋਚਨਾ ਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਵਿਕਾਸ - I
- III. ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਆਲੋਚਨਾ ਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਵਿਕਾਸ - II

ਯੂਨਿਟ ਤੇ ਥੀਮ

1. ਓ. 1900 ਈ. ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੀਜ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਆਲੋਚਨਾ : ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਮੱਤ
ਅ. ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ ਦੇ ਮੁੱਢ ਸੰਬੰਧੀ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਧਾਰਨਾਵਾਂ
ੲ. ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ ਦਾ ਮੁੱਢ : ਤੱਥ ਤੇ ਸਿੱਥ
2. ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਆਲੋਚਨਾ ਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਵਿਕਾਸ - I
ਓ. ਮੌਲਾ ਬਖਸ਼ ਕੁਸ਼ਤਾ
ਅ. ਬਾਵਾ ਬੁੱਧ ਸਿੰਘ
ੲ. ਪ੍ਰੋ. ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ
3. ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਆਲੋਚਨਾ ਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਵਿਕਾਸ - II
ਓ. ਪ੍ਰਿੰ. ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ
ਅ. ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੀਵਾਨਾ
ੲ. ਗੋਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦਰਦੀ

ਬੀ.ਏ. (ਆਨਰਜ਼ ਸਕੂਲ) ਪੰਜਾਬੀ
ਸਮੈਸਟਰ ਪੰਜਵਾਂ

HSL 311: ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (1849-1919)

3-0-0

ਯੂਨਿਟ-I

1. ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ
2. ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦਾ ਵਿਕਾਸ
3. ਆਵਾਜਾਈ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ ਦਾ ਵਿਕਾਸ
4. ਸਿੰਚਾਈ ਯੋਜਨਾਵਾਂ

ਯੂਨਿਟ-II

1. 1857 ਦਾ ਵਿਦਰੋਹ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਉਪਰਾਲੇ
2. ਨਰਕਾਰੀ ਅੰਦੋਲਨ ; ਨਾਮਧਾਰੀ ਅੰਦੋਲਨ
3. ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਲਹਿਰ; ਆਰੀਆ ਸਮਾਜ
4. ਅਹਿਮਦੀਆਂ ਲਹਿਰ

ਯੂਨਿਟ-III

1. ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕਿਸਾਨੀ ਅਤੇ 1901 ਦਾ ਐਕਟ
2. 1907 ਦੀ ਕਿਸਾਨੀ ਬੇਚੈਨੀ
3. ਗਦਰ ਲਹਿਰ
4. ਜਲਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ : ਘਟਨਾ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ

ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ

1. J.S. Grewal, *The Sikh of th Punjabi*, CUP, Cambridge, 2008.
2. Khushwant Singh, *A History of the Sikhs*, Vol II, OUP, New Delhi, 2010.
3. Himadri Bannerjee, *Agrarian Society of the Punjab(1849-1901)*, Manohar, New Delhi, 1980.
4. Prakash Tandon, *The Punjabi Century (1857-1947)*, Orient Paperbacks, Delhi, 1961.
5. S.S.Bal, *A Brief History of the Modern Punjab*, Lyall Book Depot, Ludhiana, 1974.

ਬੀ.ਏ. (ਆਨਰਜ਼ ਸਕੂਲ) ਪੰਜਾਬੀ
ਸਮੈਸਟਰ ਪੰਜਵਾਂ

PBL 311: ਸੋਸ਼ਿਆਲੋਜੀ (Sociology)

4-0-0

1. **SOCIAL CHANGE**
 - a) Concept and types of social change
 - b) Theories - Conflict, Evolutionary and Cyclical
2. **Factors** - Technological, economic, educational. Cultural and legislative
3. **PROCESSES OF SOCIAL CHANGE**
Sanskritization, Urbanization, Westernization, Modernization, Secularization
4. **SOCIAL DEMOGRAPHY**
 - a) Society and population
 - b) Size, composition, causes and consequences

References:-

1. ਸਿੰਘ, ਜਸਪਾਲ (1987) ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਮਾਜ ਵਿਗਿਆਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਟੈਕਸਟਬੁਕ
2. ਕਪਿਲਾ, ਐਸ. (2008), ਫਨਡਾਮੈਂਟਲ ਆਫ ਸੋਸ਼ਿਆਲੋਜੀ, ਜਲੰਧਰ: ਮਾਡਰਨ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼
3. ਕੌਰ, ਇੰਦਰਜੀਤ, ਸਮਾਜ ਵਿਗਿਆਨ, ਪਟਿਆਲਾ: ਐਸ.ਐਸ. ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼।
4. ਕੋਇਨਿੰਗ, ਸੈਮੂਅਲ (1984) ਸਮਾਜ-ਵਿਗਿਆਨ: ਸਮਾਜ ਦੇ ਵਿਗਿਆਨ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ, ਪਟਿਆਲਾ: ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ. ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ।
5. ਜੱਜ, ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ (1997) ਸਮਾਜ ਵਿਗਿਆਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਨ ਤੇ ਸਿਧਾਂਤ, ਪਟਿਆਲਾ: ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ।
6. ਜੱਜ, ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ (2009) - ਮੈਕਸ ਵੈਬਰ, ਦਿੱਲੀ: ਪੰਜਾਬੀ ਅਕੈਡਮੀ।
7. ਮਧੁਰਿਮਾ (2016) ਸਮਾਜ ਸਾਸ਼ਤਰ ਦਾ ਪਾਠਨ, ਜਲੰਧਰ: ਨਿਉ ਅਕੈਡਮਿਕ ਪਬਲਿਕੇਸ਼ਨਜ਼।
8. ਸ਼ਰਮਾ ਨਰਪਿੰਦਰ (2007) ਸਮਾਜ, ਸਮਾਜੀਕਰਨ ਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿਗਿਆਨ, ਮਾਨਸਾ: ਉਡਾਨ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨਜ਼।

ਬੀ.ਏ. (ਆਨਰਜ਼ ਸਕੂਲ) ਪੰਜਾਬੀ
ਸਮੈਸਟਰ ਛੇਵਾਂ

PBL 306: ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ - II

4-0-0

- I. ਛਕੇ ਛੰਤ : ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ
- II. ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ : ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ
- III. ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ : ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ

ਯੂਨਿਟ ਤੇ ਥੀਮ

1.
 - ੳ. ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਜੀ : ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ
 - ਅ. ਛਕੇ ਛੰਤ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ
 - ੲ. ਛਕੇ ਛੰਤ : ਕਲਾ ਪੱਖ
2.
 - ੳ. ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਦਾ ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ
 - ਅ. ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ : ਵਿਸ਼ਾ ਪੱਖ
 - ੲ. ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ : ਕਲਾ ਪੱਖ
3.
 - ੳ. ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ
 - ਅ. ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਪੱਖ
 - ੲ. ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਕਲਾ ਪੱਖ

ਬੀ.ਏ. (ਆਨਰਜ਼ ਸਕੂਲ) ਪੰਜਾਬੀ
ਸਮੈਸਟਰ ਛੇਵਾਂ

PBL 307: ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ - II

4-0-0

- I. ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਅਧਿਐਨ
- II. ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਆਲੋਚਨਾ (1957 ਈ. ਤੋਂ 1969 ਈ. ਤਕ)
(ਪ੍ਰਗਤੀਵਾਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ)
- III. ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਆਲੋਚਨਾ (1969 ਈ. ਤੋਂ 2000 ਈ. ਤਕ)
(ਰੂਪਵਾਦੀ-ਸੰਰਚਨਾਵਾਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ)

ਯੂਨਿਟ ਤੇ ਥੀਮ

1.
 - ੳ. ਸਾਹਿਤ ਅਧਿਐਨ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ
 - ਅ. ਸਾਹਿਤ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ
 - ੲ. ਸਾਹਿਤ ਆਲੋਚਨਾ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ
2.
 - ੳ. 1957 ਤੋਂ 1969 ਤਕ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ : ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਰਵੇਖਣ
 - ਅ. ਪ੍ਰਗਤੀਵਾਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ
 - ੲ. ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ ਦਾ ਸਰੂਪ
3.
 - ੳ. ਰੂਪਵਾਦੀ-ਸੰਰਚਨਾਵਾਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ ਦੇ ਪਛਾਣ-ਚਿੰਨ੍ਹ
 - ਅ. ਡਾ. ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ
 - ੲ. ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ ਦੇ ਨਵੀਨ ਝੁਕਾਅ

ਬੀ.ਏ. (ਆਨਰਜ਼ ਸਕੂਲ) ਪੰਜਾਬੀ
ਸਮੈਸਟਰ ਛੇਵਾਂ

PBL 308: ਕਿੱਸਾ ਤੇ ਬੀਰ ਕਾਵਿ

4-0-0

- I. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ
- II. ਪੂਰਨ ਭਗਤ : ਕਾਦਰਯਾਰ
- III. ਚੱਠਿਆਂ ਦੀ ਵਾਰ : ਪੀਰ ਮੁਹੰਮਦ

ਯੂਨਿਟ ਤੇ ਥੀਮ

1.
 - ੳ. ਕਿੱਸਾ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸਰੂਪ
 - ਅ. ਕਿੱਸਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ
 - ੲ. ਬੀਰ ਕਾਵਿ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵੰਨਗੀਆਂ
 - ਸ. ਵਾਰ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸਰੂਪ
 - ਹ. ਜੰਗਨਾਮਾ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸਰੂਪ
2.
 - ੳ. ਕਾਦਰਯਾਰ ਦੇ ਕਿੱਸਾ ਪੂਰਨ ਭਗਤ ਵਿਚ ਲੂਣਾ ਦਾ ਪਾਤਰ
 - ਅ. ਪੂਰਨ ਭਗਤ : ਕਥਾਨਕ
 - ੲ. ਪੂਰਨ ਭਗਤ : ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ ਕਲਾ
 - ਸ. ਪੂਰਨ ਭਗਤ : ਪਾਤਰ-ਚਿਤ੍ਰਣ
3.
 - ੳ. ਚੱਠਿਆਂ ਦੀ ਵਾਰ : ਇਤਿਹਾਸਕਤਾ
 - ਅ. ਚੱਠਿਆਂ ਦੀ ਵਾਰ : ਸਾਹਿਤਕ ਗੁਣ
 - ੲ. ਚੱਠਿਆਂ ਦੀ ਵਾਰ : ਵਾਰ ਵਜੋਂ ਪਰਖ

ਬੀ.ਏ. (ਆਨਰਜ਼ ਸਕੂਲ) ਪੰਜਾਬੀ
ਸਮੈਸਟਰ ਛੇਵਾਂ

PBL 309: ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ

4-0-0

- I. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ
- II. ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ : ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.)
- III. ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਹਾਨ ਕਲਾਕਾਰ : ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ

ਯੂਨਿਟ ਤੇ ਥੀਮ

1.
 - ੳ. ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ : ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪੰਨਵੀਆਂ
 - ਅ. ਮੁੱਢਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ : ਜਨਮਸਾਖੀ, ਟੀਕਾ ਤੇ ਗੋਸ਼ਟਿ
 - ੲ. ਨਿਬੰਧ ਦੀ ਵਿਧਾ
 - ਸ. ਰੇਖਾ ਚਿਤਰ ਦੀ ਵਿਧਾ
 - ਹ. ਸੁੰਦਰੀ ਦੀ ਵਿਧਾ
2.
 - ੳ. ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ : ਸਰੂਪ ਤੇ ਸੰਕਲਪ
 - ਅ. ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ : ਜਨਮਸਾਖੀ ਪਰੰਪਰਾ
 - ੲ. ਟੀਕੇ ਪਰਮਾਰਥ ਗੋਸ਼ਟਿ ਪਰੰਪਰਾ
 - ਸ. ਸ਼ੈਲੀ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾ
3.
 - ੳ. ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਹਾਨ ਕਲਾਕਾਰ : ਵਿਸ਼ਾ ਪੱਖ
 - ਅ. ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ ਦੀ ਵਾਰਤਕ ਕਲਾ
 - ੲ. ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਹਾਨ ਕਲਾਕਾਰ ਪੁਸਤਕ ਦੀਆਂ ਵਿਲੱਖਣਤਾਵਾਂ

ਬੀ.ਏ. (ਆਨਰਜ਼ ਸਕੂਲ) ਪੰਜਾਬੀ
ਸਮੈਸਟਰ ਛੇਵਾਂ

PBL 310: ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ – II

4-0-0

- I. ਪਰਵਾਸੀ ਸਾਹਿਤ ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ
- II. ਪਰਦੇਸਨਾਮਾ : ਰਣਜੀਤ ਧੀਰ
- III. ਨਵੇਂ ਰਿਸ਼ਤੇ : ਸਵਰਨ ਚੰਦਨ

ਯੂਨਿਟ ਤੇ ਥੀਮ

1.
 - ੳ. ਪਰਵਾਸੀ ਸਾਹਿਤ : ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ
 - ਅ. ਪਰਵਾਸੀ ਸਾਹਿਤ : ਦੋ ਨਸਲੀ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦਾ ਪਰਿਪੇਖ
 - ੲ. ਪਰਵਾਸੀ ਸਾਹਿਤ : ਪੰਜਾਬੀ ਪਰਵਾਸ ਦੇ ਸੰਕਟ
2.
 - ੳ. ਪਰਦੇਸਨਾਮਾ : ਥੀਮਕ ਪਾਸਾਰ
 - ਅ. ਪਰਦੇਸਨਾਮਾ : ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਜੀਵਨ ਦਾ ਮਹਾਂ ਦ੍ਰਿਸ਼
 - ੲ. ਪਰਦੇਸਨਾਮਾ : ਵਾਰਤਕ ਕਲਾ ਦੀ ਵਿਲੱਖਣਤਾ
3.
 - ੳ. ਨਵੇਂ ਰਿਸ਼ਤੇ : ਅੰਤਰ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਤਣਾਉ
 - ਅ. ਨਵੇਂ ਰਿਸ਼ਤੇ : ਪਰਵਾਸੀ ਜੀਵਨ ਦੇ ਮੂਲ ਸਰੋਕਾਰ
 - ੲ. ਨਵੇਂ ਰਿਸ਼ਤੇ : ਪੀੜੀ ਪਾੜੇ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ

ਬੀ.ਏ. (ਆਨਰਜ਼ ਸਕੂਲ) ਪੰਜਾਬੀ ਸਮੈਸਟਰ ਛੇਵਾਂ

HSL 312: ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (1919-1966)

3-0-0

ਯੂਨਿਟ I

1. ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੁਧਾਰ ਲਹਿਰ
2. ਬੰਬਰ ਅਕਾਲੀ ਲਹਿਰ
3. ਕਾਂਗਰਸ ਸੈਸ਼ਨ 1929
4. ਲਾਹੌਰ ਪ੍ਰਸਤਾਵ 1940

ਯੂਨਿਟ *

1. ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬਟਵਾਰੇ ਦੇ ਕਾਰਨ (1947)
2. ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬਟਵਾਰੇ ਵਿਚ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ
3. ਬਟਵਾਰੇ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪ੍ਰਭਾਵ
4. ਬਟਵਾਰੇ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਯੂਨਿਟ *

1. ਬਟਵਾਰੇ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦਾ ਪੰਜਾਬ : ਸੱਚਰ ਫਾਰਮੂਲਾ ਅਤੇ ਰੀਜਨਲ ਫਾਰਮੂਲਾ
2. ਪੈਪਸੂ ਰਾਜ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵਿਲਾਅ
3. ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬਾ ਲਹਿਰ
4. ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬੇ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ

ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ

1. Khushwant Singh, *A History of the Sikhs*, Vol II, OUP, New Delhi, 2010.
2. J.S. Grewal, *The Sikh of the Punjabi*, CUP, Cambridge, 2008.
3. Prakash Tandon, *The Punjabi Century (1857-1947)*, Orient Paperbacks, Delhi, 1961.

ਬੀ.ਏ. (ਆਨਰਜ਼ ਸਕੂਲ) ਪੰਜਾਬੀ
ਸਮੈਸਟਰ ਛੇਵਾਂ

PBL 312: ਸੋਸ਼ਿਆਲੋਜੀ (Sociology)

4-0-0

- 1) **Social Group:** Meaning, characteristics, types of groups: Primary group and secondary group.
- 2) **Socialization:** The concept, need and importance, types and agencies: Formal and informal.
- 3) **Social Control:**
 - a) Meaning and Characteristics
 - b) Means of social control - formal (folkways, mores, custom and ideologies) and informal (law, coercion and education)
- a) **Social Disorganization:** Major Social Problems, poverty, unemployment, crime
- b) Solution to social problems and social planning

References:

1. ਸਿੰਘ, ਜਸਪਾਲ (1987) ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਮਾਜ ਵਿਗਿਆਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਟੈਕਸਟਬੁਕ
2. ਕਪਿਲਾ, ਐਸ. (2008), ਫਨਡਾਮੈਂਟਲ ਆਫ ਸੋਸ਼ਿਆਲੋਜੀ, ਜਲੰਧਰ: ਮਾਡਰਨ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼
3. ਕੌਰ, ਇੰਦਰਜੀਤ, ਸਮਾਜ ਵਿਗਿਆਨ, ਪਟਿਆਲਾ: ਐਸ.ਐਸ. ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼।
4. ਕੋਇਨਿੰਗ, ਸੈਮੂਅਲ (1984) ਸਮਾਜ-ਵਿਗਿਆਨ: ਸਮਾਜ ਦੇ ਵਿਗਿਆਨ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ, ਪਟਿਆਲਾ: ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ. ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ।
5. ਜੱਜ, ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ (1997) ਸਮਾਜ ਵਿਗਿਆਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਨ ਤੇ ਸਿਧਾਂਤ, ਪਟਿਆਲਾ: ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ।
6. ਜੱਜ, ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ (2009) - ਮੈਕਸ ਵੈਬਰ, ਦਿੱਲੀ: ਪੰਜਾਬੀ ਅਕੈਡਮੀ।
7. ਮਧੁਰਿਮਾ (2016) ਸਮਾਜ ਸਾਸ਼ਤਰ ਦਾ ਪਾਠਨ, ਜਲੰਧਰ: ਨਿਊ ਅਕੈਡਮਿਕ ਪਬਲਿਕੇਸ਼ਨਜ਼।
8. ਸ਼ਰਮਾ ਨਰਪਿੰਦਰ (2007) ਸਮਾਜ, ਸਮਾਜੀਕਰਨ ਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿਗਿਆਨ, ਮਾਨਸਾ: ਉਡਾਨ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨਜ਼।